

Dava, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi'nden kaynaklanan eksik ve ayıplı iş bedeli nedeniyle alacak ve dairelerin süresinde teslim edilmemesinden kaynaklanan rayiç kira bedelinin tahsiline ilişkin olup, mahkemece bozmaya uyularak verilen karara karşı temyiz süresi içerisinde taraf vekillerince maddi hatanın düzeltilmesine dair verilen dilekçeler üzerine mahkemece verilen karar, davalılar vekili tarafından temyiz olunmuştur

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı bozmaya uyularak verilen hükmün temyizen tetkiki davalılar vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi'nden kaynaklanan eksik ve ayıplı iş bedeli nedeniyle alacak ve dairelerin süresinde teslim edilmemesinden kaynaklanan rayiç kira bedelinin tahsiline ilişkin olup, mahkemece bozmaya uyularak verilen karara karşı temyiz süresi içerisinde taraf vekillerince maddi hatanın düzeltilmesine dair verilen dilekçeler üzerine mahkemece verilen karar, davalılar vekili tarafından temyiz olunmuştur.

Davacı vekili; davacı ve diğer paydaşlar ile davalılar arasında ... 18. Noterliği'nin 05.02.2007 tarih 6413 yevmiye nolu anahtar teslim olarak kararlaştırılan Düzenleme Şeklinde Kat Karşılığı Satış Vaadi ve İnşaat Sözleşmesi akdedildiğini, sözleşmede davacılara verilecek olan dairelerin 140 m2 olacağı ve 17 adet kapalı otopark yapılacağına taahhüt edilmesine rağmen dairelerin yaklaşık 122 m2 olarak ve 9 adet kapalı otopark yapıldığını, binanın onaylı projesine aykırı olarak imal edilmesi nedeniyle binanın ortak alanların kullanılmadığını, davacıların dairelerinin de olması gerekenden küçük olduğunu, binada yeterli drenaj ve su yalıtımının yapılmadığını, asansörün sözleşmeye aykırı olduğunu, ayrıca davacılara isabet eden dairelerde eksik ve ayıplı imalâtlar bulunduğunu belirterek eksik ve ayıplı iş bedelleri ve dairelerin geç teslim edilmesi nedeniyle rayiç kira bedellerini tahsilini talep etmiş, davalı vekili ise; davacı ...'nin taraf ehliyeti bulunmadığını, davalılar ile bu davacı arasında doğrudan satış ilişkisi olmadığını, imâl edilen dairelerin sözleşmede kararlaştırılan 140 m2 den daha

büyük olduğunu, her daire için kapalı otoparkın yapıldığını, binanın onaylı projesine uygun olduğunu, binanın ortak alanlarında ve davacılara isabet eden dairelerdeki eksik ve ayıplı imalât yapıldığına dair iddiayı kabul etmediklerini, sözleşmeye göre binanın teslim tarihinin ruhsat tarihinden itibaren 15 ay olduğunu, bina ruhsatının ilgili belediyeden 18.01.2008 tarihinde alındığını, teslim tarihinin ise 18.04.2009 tarihi olacağını, binanın hava şartları nedeniyle 2009 yılı Mayıs ayında 10-15 gün gecikme ile teslim edildiğini savunarak davanın reddini talep etmiştir.

Mahkemece Yargıtay 23. Hukuk Dairesi'nin 03.03.2016 tarih, 2014/7244 Esas, 2016/1312 Karar sayılı bozma ilâmına uyulmasına karar verilerek 21.10.2016 tarihli duruşmada tefhim edilen kısa karar ile gerekçeli karar farklı olup taraf vekillerinin karar tebliğ edilmeden sundukları maddi hatanın düzeltilmesine ilişkin dilekçelere istinaden 21.10.2016 tarihinde tavzih kararı verilmiş, verilen hüküm davalılar vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Adil yargılanma hakkı Anayasamızın 36/1. maddesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde düzenlenmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin bazı kararları ile Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuruya ilişkin bazı kararlarında gerekçeli karar hakkının adil yargılanma hakkının somut görünümlerinden olduğu belirtilmiştir. Anayasa'nın 141/3. maddesine göre bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır. Adil yargılanma hakkının sağlanması kapsamında kararların gerekçeli olmasıyla ilgili kamu düzenine ilişkin hükümlere 6100 sayılı HMK'da da yer verilmiştir. HMK 297. maddeye göre hükümde tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri yer almalı ve sonuç kısmında da taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir. HMK 298/2. maddede ise gerekçeli karar, tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olamaz

hükmü mevcuttur.

HGK'nın 24.02.2010 tarihli 2010/1-86 Esas, ve 2010-108 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere; "yasanın aradığı anlamda oluşturulacak kararların hüküm fıkralarının açık, anlaşılır, çelişkisiz, uygulanabilir olmasının gerekliliği kadar; kararın gerekçesinin de, sonucu ile tam bir uyum içinde, o davaya konu maddi olguların mahkemece nasıl nitelendirildiğini, kurulan hükmün hangi nedenlere ve hukuksal düzenlemelere dayandırıldığını ortaya koyacak; kısaca, maddi olgular ile hüküm arasındaki mantıksal bağlantıyı gösterecek nitelikte olması gerekir. Zira tarafların o dava yönünden, hukuk düzenince hangi nedenle haklı veya haksız görüldüklerini anlayıp değerlendirebilmeleri ve Yargıtay'ın hukuka uygunluk denetimini yapabilmesi için, ortada, usulüne uygun şekilde oluşturulmuş; hükmün hangi nedenle o içerik ve kapsamda verildiğini ayrıntılarıyla gösteren, ifadeleri özenle seçilmiş ve kuşkuya yer vermeyecek açıklıktaki bir gerekçe bölümünün ve buna uyumlu hüküm fıkralarının bulunması zorunludur."

Gerekçeli karar ile hüküm fıkrasının çelişkili olması halinde yasaya uygun biçimde, gerekçeyi içeren bir hüküm olduğundan söz edilemez. Kararın gerekçesi ile hüküm fıkrası ve kısa karar arasında çelişki yaratılması; yukarıda açıklanan ve Anayasa ile teminat altına alınan yargılamanın açıklığı, adil yargılanma hakkı prensibine ve kararların gerekçeli olması gerektiğine dair anayasa ve yasa hükümlerine de açıkça aykırı olacaktır.

Dava iş sahibi tarafından açılmış olup mahkemece bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucunda verilmiş bulunan 21.10.2016 tarihli kısa karara uygun şekilde gerekçeli kararın yazılması gerekirken sehven kopyalama sonucunda önceki karara benzer bir karar kurulduğu bu kararın tebliğe çıkartılmadan önce taraf vekillerince maddi hatanın düzeltilmesi istemine ilişkin 17.11.2016 ve 21.11.2016 tarihli dilekçeleri üzerine mahkemece celse

açılarak 13.12.2016 tarihli oturumda yeniden hüküm kurulduğu ve buna uygun tavzih kararı adı altında gerekçeli karar yazıldığı kararın davalılar tarafından temyiz edildiği

anlaşılmıştır.

Hükümün tavzihi, 6100 sayılı HMK'nın 305. maddesinde "(1) Hüküm yeterince açık değilse veya icrasında tereddüt uyandırıyor yahut birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa, icrası tamamlanıncaya kadar taraflardan her biri hükmün açıklanmasını veya tereddüt ya da aykırılığın giderilmesini isteyebilir. (2) Hüküm fıkrasında taraflara tanınan haklar ve yüklenen borçlar, tavzih yolu ile sınırlandırılmaz, genişletilemez ve değiştirilemez." şeklinde düzenlenmiş ve 306. maddesinde" (1) Tavzih, dilekçeye tarafların sayısı kadar nüsha eklenmek suretiyle hükmü veren mahkemeden istenebilir. Dilekçenin bir nüshası, cevap süresi mahkemece belirlenerek karşı tarafa tebliğ edilir. Cevap, tavzih talebinde bulunan tarafa tebliğ olunur. (2) Mahkeme, cevap verilmemiş olsa bile dosya üzerinde inceleme yaparak karar verir; ancak gerekli görürse iki tarafı sözlü açıklamalarını yapabilmeleri için davet edebilir. (3) Mahkeme tavzih talebini yerinde gördüğü takdirde 304. madde uyarınca işlem yapar." şeklinde tavzihın usulü belirlenmiş bulunmaktadır.

Tavzih, kelime anlamı itibariyle açıklama, aydınlatma anlamına gelmekte olup, değişiklik, ekleme yada çıkarma kavramlarını içermemektedir. Hakim, karar verdikten sonra bu kararını tarafların talebi olsa dahi değiştiremez. Ancak, istisnai hallerde hüküm açık değil, hüküm fıkraları birbirine aykırı ise yada uygulanmasında tereddütler oluşturacak nitelikte ise bu halde belli koşullarda hüküm tavzih edilebilir. Öğretide tam bir fikir birliği içerisinde kabul edildiği üzere tavzih yolu ile ancak hükümdeki kapalılık, açık olmayan hal, tereddüt yada çelişki ortadan kaldırılabılır. Ancak tavzihle hükümde belirtilen haklar ve borçlar sınırlandırılmayacağı gibi genişletilemez ve değiştirilemez. Bu noktada mahkeme daha önce unutulmuş bir hususu hükme ekleyemez veya hükümden çıkaramaz. Tavzihın amacı hükmü değiştirmek, unutulmuş bir hususu hükme eklemek veya hükümde taraf olan birini taraf konumundan çıkarmak yada hükümde taraf olmayan birini taraf konumuna sokmak değildir. Tavzihın amacı; hükmü açıklamak, icrasındaki tereddüdü gidermek yada birbirine aykırı fıkralar içeriyorsa

bu aykırılığı gidermektir. Hüküm, tavzih yolu ile değiştirilemez, tavzih yolu ile hükmün gerçek anlamı ortaya konulur yada hükümdeki çelişkiler giderilir. Bu kapsamda tavzih yolu ile taraf değiştirilemeyeceği gibi taraf olmayan biri taraf konumuna getirilemez ve taraf konumunda olan biri taraf konumundan çıkarılamaz. Aynı şekilde taraflardan birine yüklenen yükümlülük artırılmaz ya da azaltılamaz.

Mahkemece taraflara tefhim edilen 21.10.2016 tarihli kısa karara uygun karar yazılması gerekirken bu kurala aykırı şekilde gerekçeli karar yazılması doğru olmamış, bu karar nedeniyle verilen maddi hatanın düzeltilmesine ilişkin taraf dilekçelerinin temyiz dilekçesi mahiyetinde kabul edilmesi zorunlu olmuştur. Öte yandan mahkemece maddi hata dilekçesi üzerine dosyadan el çekilmesine rağmen yeniden oturum açılıp karar verilmesi de usul hukuku düzenlemelerine aykırıdır. Mahkemece dosyadan el çektikten sonra Yargıtay bozma kararı olmadan davanın esası hakkında bir karar verilmesi mümkün değildir. Tarafların maddi hata talepleri de kararın tavzihine ilişkin olmadığından mahkemenin vermiş olduğu karar usul ve yasaya da aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle mahkemece verilen 14.12.2016 tarihli 2016/230 Esas, 2016/360 sayılı kararın kaldırılmasına tarafların vermiş oldukları maddi hata dilekçesinin temyiz mahiyetinde olduğunun kabulü ile mahkeme kararının kısa karara uygun şekilde yazılmak üzere 21.10.2016 gün ve 2016/230 Esas, 2016/360 sayılı kararın bozulmasına, bozma nedenine göre diğer temyiz itirazları incelenmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

SONUÇ: Yukarıda yazılı nedenlerle taraf vekillerince verilen maddi hatanın düzeltilmesine ilişkin dilekçelerin temyiz itirazları olarak kabulü ile hükmün BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalılara geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 15.05.2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.

